

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Replica Ioan. Eckii Adversvs Scripta secunda Buceri
apostatæ super actis Ratisponæ**

Eck, Johannes

Ingolstadii, 1543

VD16 E 416

Melanchthonis grandia errata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30106

Melanchthonem in suam pertraherent hæresim, qui si iam ex animo resipuit (vt Bucer hanc ei mitigationem tribuit) est quod ex animo gaudeamus: tamen epistolis Carlstadii obtusi sententiam approbavit, & locis communibus primo editis. Nam in secunda editione plerumque temperavit, scio, non tñ recantauit aut reuocauit priora scripta. Tantū valet apud eū Philautia, vt nolit errorē agnoscere. Quam multi sunt, qui primam habent editionē & errores sequuntur, quia nesciunt Philippum retractasse sententiam in secunda editione?

Et vt manifestum fiat Melanchthonem aliquando in Manichæorum hæresi fuisse, adseramus illius ipsius verba ex prima editione locorum communium.

Vsurpata vox liberi arbitrii, à diuinis literis, à sensu & iudicio spiritus alienissima, qua videmus sanctos viros non raro offensos esse: additum est e Platonis philosophia vocabulum rationis æque perniciosum.

Quidē oīa quæ eueniunt, iuxta diuinam prædestinationem eueniunt: nulla est nostræ voluntatis libertas.

Negari non potest iuxta rationem humanam, quin sit in ea libertas quædam externorum operum: contra interni affectus non sunt in potestate nostra.

Si voluntatem humanam ad prædestinationem referas, nec in internis, nec in externis operibus vlla est libertas.

Si referas voluntatē ad effectus, nulla plane est libertas, etiam naturæ iudicio.

Et cum nullus possit apertius cōuinci de falsitate, quàm quod sibi contradicat, age Bucer, nouæ præfidens reformator morum, cur non vnum verbum respondes ad ea, quæ obieci in Apologia, vbi te ipsum impugnas, tibi non constas, sed muliebri instabilitate tibi contradicis? Hic præstavitur, si potes, sodes.

Vanissimum est, quod Bucer extra chorū saltat, & disputat.

H ij tios

Fol. 35
Melanchthon olim
in errore
Carlstadii

1
Pag. 6
Melanchthonis errata.

2
Pag. 7

3
Pag. 9

4
Pag. 12

5

tionem adfert, ac differentiam de libera agendi voluntate, & libera efficiendi facultate. En sophistam contentiosum & verbosum (nisi crude intelligat, non omnes posse, quod volunt.) Hinc recte dictum sit. Homini non esse liberum arbitrium, hoc est, liberam & non pendentem a dei arbitrio facultatem, quasi quispiam, etiam Oreste furiosior, tam absurda cogitaret, cum vnus passer non cadit in terram sine patre vestro: Ex autore de causis nouimus in scholis, prima causa non agente, secundam non agere. Imo in physicis adolescens docui. Primam causam plus agere cum producit concurrente causa secunda, quam si ipsa sola produceret.

Matth. x.

Buceri mitigationem in Carlstadianos recipimus. Commodius erat (inquit) dicere, non esse in hominis arbitrio & potestate actiones eius, & euentus earum, quam non habere eum liberum arbitrium, vel non agere libero arbitrio. Scio quomodo hæc coram doctis explicari possint, vt non pugnent, sed quando diciturus est illa laicis suis Lutheristicis & rudi populo, clamabunt sophistam, & verbis illusorem, &c.

Fol. 17.

Impertinentem Thomæ & Scoti controuersiam extraneam inducit, quam breuitatis studio prætereo, quod ambo liberum arbitrium asserant. Alioqui non deesset, quo

Act. 16.

causam Scoti assererem. Et centurio Cornelius inuictum præberet argumentum, at missa facio, dummodo in articulo illo sit concordatum.

ART. III. DE CAUSA peccati.

Bucer cum non recedat ab articulo Augustæ & Ratifonæ recepto, crepat tamen inanibus verbis strophis, vt rem alioqui claram & incontrouersam obscuret. Præfatetur enim eorum doctrinam hic nunquam à catholico sensu variasse, egregius scilicet dissimulator, quæ cum in Apologia recitatur.

Bucer dissimulator.

tauerim errata in hac materia Melanchthonis, quæ p̄pro-
pere effudit ab initio, dum voluit esse magister, prius quàm
fuiſſet diſcipulus: quæ dum legerit Bucer, fortiter tñ tranſi-
it, & Melanchthonem ſuum reliquit, & officias addit, do-
ctrinam eorum nunq̄ à catholicorum ſenſu variaſſe. In gra-
tiam Buceri repetam dogmata Melanchthonica.

Certa ſententia omnia à deo fieri, non tam bona, quàm *Melanch-*
malitia vt non ſolum permiſſiue, ſed etiam proprie agat *thonis ero-*
mala, vt Dauidis homicidium, &c. A deo vt ſit eius propri- *rata.*
um opus, non minus Iudæ prodition, quàm Pauli vocatio.
At forte Bucer nondum nouit hoc eſſe hæreticum. Si non
dedignaretur legere Gratianum, inueniret 24. q. 3. c. Qui- *reſponſio*
dam autem. Aut ſi placeret videre in originali, Iſidorum le- *reſponſio*
geret lib. 8. ethymologiarum. Qui ſi forte illi non ſunt ſatis *Iſidorus.*
graues autores, legiſſet Auguſtinũ de hæreſibus ad Quod *Auguſti.*
vult deum ¶ 66. Legiſſet Hieronymum ſuper Eſaiam, ca. *Hierony.*
45. Vnde hæreſis confundatur, quæ malorum arbitratur
conditorem deum, quo cum ſunt omnia certiffima, non eſt
tamen Bucer reueritus lectoris iudicium, cum, inquit, do-
ctrinam eorum nunquam variaſſe à catholico ſenſu. Re-
ſponde Bucer.

ART. IIII. DE PECCATO

originali.

Articulus ille eſt reconciliatus Vuormaciæ, & Ratiſpo-
næ manſit incontrouerſus. At venena, quæ ſubmiſcet
Cethuræ filius Bucerus, monſtremus catholico, ne impin-
gat. Primo negat cõueniſſe Vuormaciæ, niſi inter Menſing
& Eckium ex vna, Melanchthonem & Bucerũ ex alia. Re-
cte hoc, obicit tñ uos vtrinq; fuiſſe deputatos nomine o-
mnium præſentium. Sed ea lege conuenerat, ait Bucer, vt
vtrinq; ad ſuos referrent: Fateor factũ, ideo cũ mane renun-
ciaſſem Melanchthoni, noſtros cõſenſiſſe, reſpõdit (iſt gut,
es iſt dẽ vnſern auch nit zu vvider) bene eſt: nec noſtris eſt
aduer-